

ÄLDRE SOM UTSÄTTS FÖR VÅLD FÅR INTE DET STÖD DE BEHÖVER

Våldet mot personer över 65 år blir många gånger inte upptäckt av myndigheterna. Äldre personer vet ofta inte heller att de kan ta del av samhällets stöd till våldsutsatta. Samtidigt saknar personal inom bland annat äldreomsorgen och hälso- och sjukvården kunskap om våld mot äldre.

– Många som arbetar nära personer över 65 år behöver mer kunskap, både om hur våldet kan ta sig uttryck, vilka tecken de bör vara uppmärksamma på och hur de kan ställa frågor om våld. I dag har många aktörer inom exempelvis sjukvården eller äldreomsorgen inga rutiner eller utbildningar för hur personalen ska agera vid misstanke om våld, säger Eva-Maria Ambesjö, utredare på Jämställdhetsmyndigheten.

På uppdrag av regeringen har Jämställdhetsmyndigheten kartlagt kunskapsläget när det gäller äldre som blir utsatta för våld. Den nya rapporten visar att våld och övergrepp kan komma från närstående och anhängigvårdare, men också från personal eller grannar på ett särskilt boende.

– Flera faktorer ökar risken för äldre att utsättas för våld. Efter pensionen minskar möjligheten att andra kan upptäcka våldet eftersom den våldsutsatta lämnar kollegor eller chefer som skulle kunna ana oråd. Med hög ålder följer ofta ett ökat beroende av både närstående och personal. Det för också med sig en risk för upprepat våld och sämre möjligheter att ta sig ur en destruktiv relation, säger Catarina Gustafsson, utredare.

En vanlig uppskattning är att 10 till 15 procent av den äldre befolkningen blivit utsatt för våld under det senaste året.

– Mörkertalet är stort. De som har störst möjlighet att upptäcka våldet är omsorgspersonalen, men bara 20 procent av alla över 65 års ålder omfattas av äldreomsorgen. Biståndshandläggare inom äldreomsorgen beskriver att det

händer att de får kännedom om att våld förekommit först när den som utövat våld gått bort. Först då vågar kvinnan uttrycka en lättnad över att hon nu kan leva i frihet, säger Catarina Gustafsson.

Förslag mot våld mot äldre

Jämställdhetsmyndigheten lämnar i sin rapport förslag på åtgärder för att bland annat öka kunskapen om våld mot äldre.

- Inför ett särskilt trygghetsombud på särskilda boenden och inom hemtjänsten. Ett sådant ombud skulle exempelvis kunna stötta personal i att identifiera våldsutsatthet, att föra detta vidare till närmsta chef samt informera och stötta den äldre.
- Inför en anmälningsskyldighet i socialtjänstlagen vid misstanke eller kännedom om att en vuxen person med kognitiv svikt far illa.
- Vårdcentraler bör rutinmässigt ställa frågor om våldsutsatthet och våldsutövande.
- Utbilda återkommande om våld mot äldre för personal inom äldreomsorgen.
- De nationella telefonlinjer som erbjuder stöd till våldsutsatta och våldsutövare behöver i högre utsträckning tydliggöra att de även vänder sig till äldre.
- Gör särskilda informationsinsatser som innefattar våld mot äldre för att informera om vad våld är och vart äldre kan vända sig för att få stöd och skydd.

För mer information:

Simon Falk, pressansvarig

031-392 90 52

press@jamstalldhetsmyndigheten.se